

Regeringspartierne var ikke interesserede i at ændre på de nuværende forhold, men blev nødt til at gå med til en vedtagelse, der pålagde regeringen at udarbejde og fremlægge en redegørelse for »de muligheder, der er for – på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og afbalanceret måde – at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasressourcerne i Nordsøen. Det forudsættes herunder, at der samtidig kan ske drøftelser med bevillingshaverne af de koncessioner, der udløber i 2012, med henblik på en mulig forlængelse.«

Økonomi- og erhvervsministeren valgte en lukket strategi for forhandlingerne, og den såkaldte redegørelse kom først efter, at ministeren havde offentliggjort en aftale med A.P. Møller – Mærsk.

Enhedslisten mener ikke, at redegørelsen lever op til folketingsvedtagelsen fra februar. Der belyses ikke egentlige alternativer til regeringens aftale om Nordsøolien, og det er stærkt tvivlsomt, om aftalen giver staten et reelt større udbytte, ikke mindst når det tages i betragtning, at beskatningsretten sættes ud af kraft de næste 40 år.

Og det drejer sig om store beløb, op til 500 mia. kr., jf. B 7 – svar på spm. 1, måske endnu mere.

Lovforslag nr. L 48 skal gøre det muligt at forlænge koncessionen, lovforslag nr. L 62 at ændre skattevilkårene efter de retningslinjer, der ligger i aftalen af 29. september 2003, hvor tiltrædelsen afgøres med beslutningsforslag nr. B 7. I det nedenstående uddyber Enhedslisten, hvorfor vi mener, det er til skade for det danske samfund.

Aftalen bygger på et forkert princip

Den indgåede aftale bygger på den opfattelse, at samfundet og A.P. Møller – Mærsk og DUC skal dele værdierne af olien i undergrunden, og glemmer, at olien tilhører samfundet.

De økonomiske vismænd beskriver det principielle om olieudvinding således i deres seneste rapport:

»I princippet tilhører ressourcerne samfundet, og olieselskabet skal have en normal aflønning af den investerede kapital inklusive en risikopræmie i tilknytning til udnyttelse af rettighederne.« (DØR, efteråret 2003, side 100).

Aftalen burde tage udgangspunkt i, at olien tilhører samfundet, og at de, der pumper det op, skal have en rimelig aflønning for at gøre det. Men aftalens princip er, at selskabet ikke bare skal have en aflønning og en risikopræmie, men også har fået en ret til en bestemt andel af værdierne, uanset hvor meget værdierne vokser. Aftalen bygger således på, at staten har afgivet en andel af ejendomsretten til olien i undergrunden, og at der er indført en kompensationsaftale, der skal sikre, at det private selskab under alle omstændigheder opretholder denne andel, uanset hvor meget selskabets aflønning for at pumpe olien op måtte vokse.

Skal et privat selskab og børsen stå over Folketinget

Siden Folketinget vedtog, at samfundet skulle have en større andel af værdierne fra olien i undergrunden, har regeringen sat Folketinget til side. Angiveligt har hensynet til det private selskab og de børssetiske regler fået regeringen til først at føre forhandlingerne i dybeste hemmelighed og uden at inddrage Folketinget eller den nødvendige ekspertise. Dernæst blev aftalen indgået, før Folketinget blev orienteret, angiveligt fordi de børssetiske regler påbyder, at den enighed, der var opnået mellem regeringen og A.P. Møller – Mærsk og DUC, straks skulle udmøntes i en aftale, der kunne undertegnes og offentliggøres, før Folketinget blev taget med på råd.

Regeringen har sat hensynet til et privat selskab og børsen over hensynet til at inddrage Folketinget før indgåelsen af en så principiel og vidtgående aftale med en rækkevidde på 4 årtier. Og naturligvis er de børssetiske regler ikke til hindring for en åben politisk debat og beslutning om principper og vilkår for udnyttelsen af den danske undergrund, men regeringen valgte at lave en aftale uden en forudgående debat i Folketinget. Med denne forhandlingstaktik har regeringen præsenteret Folketinget for en fuldbudet kendsgerning, og der er indgået en aftale, der har vist sig fuld af huller, ikke kun forårsaget af regeringens politik, men også fordi der har haft mulighed for at vurdere aftalen, før den blev indgået. Derfor er det helt uantageligt bare at vedtage regeringens aftale.

Med henvisning til forretningshemmeligheder har regeringen desuden afvist at fremlægge hele grundlaget for de beregninger, der er fremlagt om olieaftalen.